

На яку ПСП має право мати, яка утримує дитину (дітей) віком до 18 років та перебуває у шлюбі з чоловіком, який не всиновив її дитину (дітей)?

ЗІР, категорія 103.08.02

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розд. IV Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ), ст. 169 якого визначено порядок надання податкової соціальної пільги (далі – ПСП), її розмір, перелік категорій платників податку, які мають право на таку пільгу.

Відповідно до п.п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ будь-який платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподатковуваного доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму ПСП у розмірі, що дорівнює 50 відс. розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року (у 2019 році – 960,50 грн.).

Платник податку, який є, зокрема одинокою матір'ю (батьком), має право на ПСП у розмірі 150 відс. суми пільги, визначеної п.п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років (п.п. 169.1.3 п. 169.1 ст. 169 ПКУ).

Для застосування пільги з підстав, передбачених у п.п. 169.1.3 п. 169.1 ст. 169 ПКУ одинокою матір'ю (батьком) вважаються особи, які на момент застосування роботодавцем пільги, визначеної п.п. «а» п. 169.1.3 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, маючи дитину (дітей) віком до 18 років, не перебувають у шлюбі, зареєстрованому згідно із законом (абзац сьомий п.п. 5.1 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1227 «Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги»).

Отже, якщо мати перебуває у зареєстрованому шлюбі, то пільга, передбачена п.п. 169.1.3 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, на неї не поширюється.

Водночас, платник податку, який утримує дитину (дітей) віком до 18 років, має право на ПСП в розмірі 100 відс. суми пільги, визначеної п.п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, у розрахунку на кожну таку дитину (п.п. 169.1.2 п. 169.1 ст. 169 ПКУ).

Згідно з п.п. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ ПСП застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень (у 2019 році – 2690 грн. на місяць (1921 грн. x 1,4)).

При цьому граничний розмір доходу, який дає право на отримання ПСП одному з батьків у випадку та у розмірі, передбачених п.п. 169.1.2 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, визначається як добуток суми, визначеної в абзаці першому п.п. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ, та відповідної кількості дітей (у 2019 році – 2690 грн. x кількість дітей).

Враховуючи викладене, мати, яка виховує дитину (дітей) віком до 18 років, має право на застосування пільги, передбаченої п.п. 169.1.2 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, за умови виконання інших вимог, визначених ст. 169 ПКУ.